

GRABOVSKY NORBERT
ügyvéd

Alkotmánybíróság

Budapest Környéki Törvényszék útján

Budapest Környéki Törvényszék

14.Bv.2098/2018/13. (elsőfok)

3.Bkf.421/2019/2. (másodfok)

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	IV/ 0 1 4 6 4 - 0 / 2019
Érkezett:	2019 SZEPT 13.
Feladvány:	1
Melléklet:	7 db
Kezelőiroda:	14. Bv. 2098/2018

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott, [redacted] (szül. [redacted]):
[redacted]
[redacted] fogvatartott képviseletében eljáró dr. Grabovszky Norbert
ügyvéd, a fogvatartott kártalanítási ügyében meghatalmazva és eljárva, az alábbi

alkotmányjogi panaszt

terjesztem elő, az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény 27. § alapján.

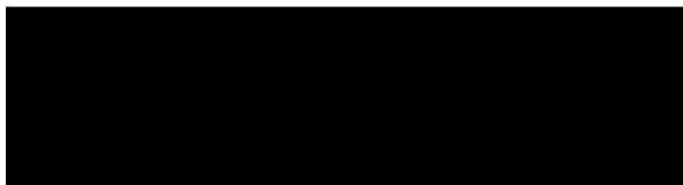
Kérem a t. Alkotmánybíróságot, állapítsa meg a Budapest Környéki Törvényszék bv bírója elsőfokú döntésének (14.Bv.2098/2018/13.), valamint ugyanezen Törvényszék másodfokú tanácsának (3.Bkf.421/2019/2.) számon hozott döntések alaptörvény-ellenességét, és a döntéseket semmisítse meg az Abtv. 43. § (1) pontja alapján.

Tényállás

A kérelmező az alapvető jogokat sértő fogvatartási körülményekre történő hivatkozással 2018.05.07. napján nyújtott be panaszt és kártalanítási kérelmet a Márianosztrai Fegyház és Börtön parancsnokánál.

A kérelemmel érintett időszak 2013.08.20. – 2018.05.07. közötti 1722 nap, amelyeket a [redacted] töltött el.

A kérelem alapja elsősorban a jogszabályban előírt élettér hiánya, amely kiegészült a rovarirtás és fűtés, valamint az elkülönített illemhely hiányával.

GRABOVSKY NORBERT

ügyvéd

DÁRCOLUDYHÁMIONJA

Az Alaptörvény III. cikk 1. bekezdése szerint senkit sem lehet kínzásnak, embertelen, megalázó bánásmódnak vagy büntetésnek alávetni.

A Bv. tv. 10/A § (1) bekezdése szerint **kártalanítás jár az elítéltnak vagy az egyéb jogcímen fogvatartottnak a fogvatartása során a jogszabályban előírt élettér biztosításának hiánya és az ehhez esetlegesen kapcsolódó más, a kínzás, kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmód tilalmába ütköző elhelyezési körülmény, különösen az illemhely elkülönítésének a hiánya, a nem megfelelő szellőztetés, világítás, fűtés vagy rovarirtás (a továbbiakban együtt: alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények) által előidézett sérelem miatt.**

A kártalanítás minden egyes, az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények között eltöltött nap után jár. A kártalanítás megfizetésére az állam köteles.

A Budapest Környéki Törvényszék bv bírása a kártalanítási kérelmet 14.Bv.2098/2018/13. számon bírálta el, azt szűk körben, csupán a panasz megtételét megelőző 3 hónap időtartamban vizsgálta, az azt megelőző időszak vonatkozásában (2013.08.20. – 2018.02.06.) érdemi vizsgálat nélkül elutasította.

Döntésében mindösszesen 100.000,- forint kártalanítást állapított meg 2018.02.07. – 2018.05.07. napja közötti időszakra.

Az érdemi vizsgálat elutasítása indokaként adta meg, hogy csupán a panasz beérkezése előtti 3 hónapot tudja érdemben vizsgálni, az elítélt önhibájából eredő mulasztása miatt.

A döntés elleni fellebezésünket 2019.03.06. napján terjesztettem elő.

A fellebbezést a Budapest Környéki Törvényszék, mint másodfokú bíróság 3.Bkf.421/2019/2. számon hozott végzésével – tanácsülésen – bírálta el, és az elsőfokon hozott döntést helybenhagyta, annak helyes indokaira tekintettel.

Nyilatkozatok

A kérelmem eljárásjogi alapja az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja, valamint az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI törvény 27. §-a amely alapján az Alkotmánybíróság felülvizsgálja a bírói döntés Alaptörvénnyel való összhangját, és megsemmisítheti az Alaptörvénnyel ellentétes bírói döntést.

A másodfokú bíróság határozata ellen a Be. 615. § (1) bekezdése szerint további fellebezésnek helye nincs.

GRABOVSKY NORBERT

ügyvéd

Felülvizsgálati eljárást nem indítottam, perújítást nem terjesztettem elő.
A jogorvoslati lehetőségeket kimerítettem.

Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló bírói döntést 2019. április 15. napján elektronikus úton kaptam meg és vettem kézhez, így a kérelmemet a törvényes határidőn belül terjeszttem elő.

A jelen panaszban támadott bírói döntések, mint a kérelmező személy jogait és érdekeit érintik, hiszen a kártalanítási eljárás során kérelmezőként jártam el.

Az Abtv. 29. § szerinti, a bírói döntést alapvetően befolyásoló, az Alaptörvény ellenesen alkalmazott jogszabályhely a Bv. tv. 10/A (6) bekezdése, és a 70/A § (5) bekezdése, hiszen a Budapest Környéki Törvényszék ezen szakaszoknak a téves és alaptörvény ellenes értelmezésével vezette le, hogy a kérelmezett időszakból csupán a panasz benyújtása előtti 3 hónapot bírálta el érdemben, az alábbi indoklással:

„(...) a panasz benyújtásának az önhibából történő elmulasztása az elítéltnak felróható. E mulasztásával **az elítélt nem törekedett az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülményeinek a megszüntetésére, (....).**

Az általam támadott bírói döntések, azok jogszabály értelmezése az Alaptörvény III. cikk 1. bekezdését sértik amely szerint senkit sem lehet kínzásnak, embertelen, megalázó bánásmódnak vagy büntetésnek alávetni, valamint sértik az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes bírósági eljáráshoz való jogomat.

Nem járulok hozzá, az indítványban szereplő személyes adataim nyilvánosságra hozatalához.

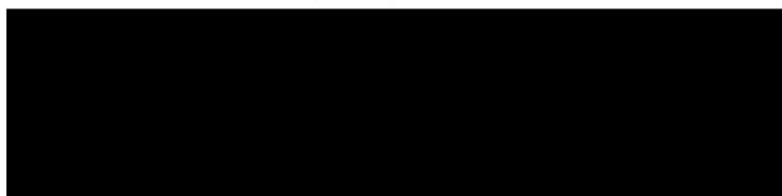
Indoklás

Magyarországon statisztikailag megállapítható, hogy a bv intézetek túlszűfoltak.

Az EJE pilot ítéletében állapította meg, hogy Magyarországon embertelen körülmények között tartják fogva az elítélteket.

A 2013. évi CCXL. tv. a a büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról (Bv. tv.), 2017.01.01. napján életbelépett módosítása nyitotta meg az utat a fogvatartottak részére, az embertelen, alapvető jogokat sértő fogvatartási körülmények miatti kártalanítási eljárás megindítására.

A Bv. tv. 10/A § (1) bekezdése szerint **kártalanítás jár az elítéltnak vagy az egyéb jogcímen fogvatartottnak a fogvatartása során a jogszabályban előírt élettér**

biztosításának hiánya és az ehhez esetlegesen kapcsolódó más, a kínzás, kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmód tilalmába ütköző elhelyezési körülmény, különösen az illemhely elkülönítésének a hiánya, a nem megfelelő szellőztetés, világítás, fűtés vagy rovarirtás (a továbbiakban együtt: alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények) **által előidézett sérelem miatt.**

*(4) A kártalanítás iránti igény attól a naptól számított **hat hónapon belül érvényesíthető**, amelyen az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények megszűntek.*

E bekezdés alkalmazásában nem tekinthető az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmény megszűnésének, ha e körülmény fennállása rövid időtartamra, de legfeljebb harminc napra megszakad azért, mert az elítélt vagy az egyéb jogcímen fogvatartott elhelyezése során a jogszabályban előírt élettér biztosítva volt.

*(6) A kártalanítás iránti igény benyújtásának feltétele az is, hogy az elítélt vagy - a kényszergyógykezelt, illetve az előzetes kényszergyógykezelt kivételével - az egyéb jogcímen fogvatartott az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények miatt **a 144/B. §-ban meghatározott panaszt előterjessze a végrehajtásért felelős szerv vezetőjéhez.** Ez a feltétel akkor alkalmazandó, ha az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények között töltött napok száma a harmincat meghaladja.*

***Ha az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmény hosszabb időn át fennáll, három hónapon belül újabb panaszt előterjeszteni nem kell.** Nem róható az elítélt vagy az egyéb jogcímen fogvatartott terhére, ha rajta kívül álló okból nem tudta a panaszjogát érvényesíteni.*

70/A. § (5) A büntetés-végrehajtási bíró a kérelmet érdemi vizsgálat nélkül az iratok alapján elutasítja, ha

a) a kérelem elkésett,

b) a kérelem nem az arra jogosulttól származik,

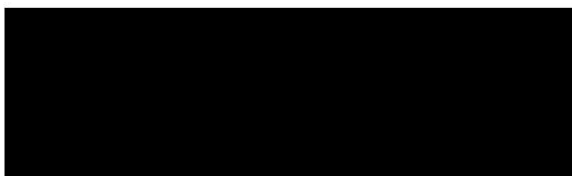
c) az elítélt a 144/B. §-ban meghatározott panaszt nem terjesztette elő vagy

d) a kérelemben megjelölt időszakra vonatkozóan az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények miatt az EJEB az államot kártérítésre kötelezte, vagy a polgári bíróság kártérítést vagy sérelemdíjat ítélt meg.

144/B. § (1) Az elítélt és a védője az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények miatt - írásban - közvetlenül panasszal élhet a bv. intézet parancsnokához.

A bv bíróság jogértelmezése álláspontom szerint sérti a Bv. tv.

- 10/A § (1) pontját, hiszen a fogvatartotti kompenzáció legszűkebb körben való megállapíthatóságára törekszik, ezzel álláspontom szerint sérti a törvény szellemét és a jogalkotó szándékát is.

- 10/A § (1) pontját, ugyanis az teljes kompenzációt ír elő, a határidőben előterjesztett kérelmek esetére: A kártalanítás minden egyes, az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények között eltöltött nap után jár.
- 10/A § (4) bekezdését, hiszen a törvény 6 hónapos jogvesztő határidőben szabta meg az igény érvényesítés lehetőségét.
- 10/A § (6) bekezdését, hiszen a hivatkozott rendelkezés pont azt tartalmazza, hogy nem kell megismételni a panaszt, ha a jogellenes fogvatartási körülmények fennállnak, [REDACTED] esetében pedig a vizsgált 90 napból 80 napon nem volt meg az előírt élettér.
- 70/A § (5) bek c. pontját, hiszen a kártalanítási eljárás alaki feltételeként 1 panasz benyújtását teszi feltételként, a nyelvtan szabálya szerint.
- 70/A § (5) bekezdését, ugyanis az olyan alaki követelményeket támaszt, amelyek hiánya az egész kártalanítási kérelem érdemi vizsgálat nélküli elutasításához vezet, nem pedig annak részbeni elutasításához.
- 10/A § (6) bekezdését, hiszen az ellenkezőből következtetés elve alapján az állapítható meg, hogy ha a jövőbe nézve nem kell a panaszt 3 havonta benyújtani abban az esetben, amennyiben a jogellenes fogvatartási körülmények fennállnak, akkor ezt a múltba, visszafele számolva sem kell, hiszen az alapjogokat sértő elhelyezés folyamatos.

Indoklásában előadja, hogy a „panasz eljárás az elítélt alapvető jogokat sértő elhelyezési körülményeinek megváltoztatására, illetőleg megszüntetésére szolgál, szorgalmazva az elítélt körülményeinek parancsnoki intézkedések útján történő javítását.”

A T/12179.számú törvényjavaslat (2016. szeptember) részletes indoklása az alábbiakat tartalmazza.

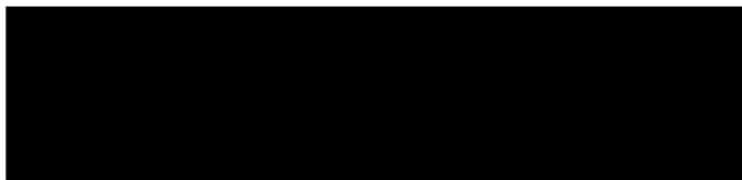
„A kártalanítás iránti igény benyújtásának formai feltétele, hogy a fogvatartott az egyezményesértő elhelyezés miatt merítse ki a sérelem elhárítását még preventív eszközként lehetővé tévő speciális panaszjogát.

A börtönfejlesztések eredményeként ugyanis egyre inkább reálisan számolni lehet azzal, hogy lesz olyan kapacitással rendelkező büntetés- végrehajtási intézet, ahova a fogvatartott a kapcsolattartási jogának a sérelme nélkül átszállítható.”

Vagyis maga a törvényjavaslat indoklása is elismeri, hogy a panasz prevencionális jogintézménye csak a jövőben – a megvalósult börtönfejlesztések után – válik egy valóban hatékony eszközzé.

Az elsőfokú döntést hozó bv bíró indoklásában az alábbiakat adja elő.

„A bíróság álláspontja szerint a panasz eljárás az elítélt alapvető jogokat sértő

elhelyezési körülményeinek a megváltoztatására, illetőleg megszüntetésére szolgál, szorgalmazva az elítélt elhelyezési körülményeinek parancsnoki intézkedések útján történő javítását. A jogszabály fentiekben hivatkozott szakasza értelmében, ha az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények hosszabb időn át fennállnak, három hónapon belül újabb panaszt előterjeszteni nem kell. Ez utóbbi fordulatból jogalkotó szándéka és az ellenkezőből következtetés elve szerinti értelmezés alapján az következik, hogy az elítéltnak a hosszabb időn át fennálló alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények miatti kártalanítási kérelméhez kapcsolódóan három havonta panasz formájában sérelmezni kell az általa kifogásolt elhelyezési körülményeket. Jelen ügyben a fogvatartott védője nem indokolta, hogy a panasz előterjesztésére előtti időszakban milyen okból nem élt a panasz jogával és ennek okát a bíróság nem tudta feltárni, így a panasz benyújtásának az önhibából történő elmulasztása az elítéltnak felróható. **E mulasztásával, az elítélt nem törekedett az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülményinek a megszüntetésére, s e magatartása a teljes kérelmezett időszakra nézve a kártalanítás megállapításának az akadályát képezi.** Mindezek alapján az elítélt önhibából eredő mulasztása miatt a kártalanítás megállapításának kizárólag az elítélt védője által benyújtott, a sérelem megszüntetését célzó panaszt megelőző három hónapra van lehetőség, ugyanis a panasz folytán a fogvatartott által kifogásolt körülményekben ennyi ideig nem történt változás. Az elítélt a panasz benyújtásával összefüggésben önhibából eredően tétlen maradt, ezáltal nem tett eleget a kártalanítási igény érvényesítésének törvényi feltételeiként előírt panasz előterjesztési kötelezettségének, így a bíróság a három hónapnál korábbi fogva tartási körülményeit nem értékelte.

Álláspontom szerint **nem az elítéltnak kell törekednie az alapjogoknak megfelelő fogvatartási körülményekért,** hanem azokat automatikusan biztosítani kelene. Amennyiben pedig erre nincs lehetőség – mert egyszerűen nincs elég bv intézet – a bv törvény szerint a rabokat kompenzálni/ kártalanítani kell.

Fentiekre tekintettel az indoklásban megfogalmazottak súlyosan Alaptörvény ellenesek, az Alaptörvény ellenes bírói indoklás pedig a döntést is befolyásolta, hiszen a teljes fogvatartási időszak helyett, csupán a kérelem benyújtása előtti 3 hónapos időszakot vizsgálta, arra való hivatkozással, hogy az elítélt nem törekedett az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülményinek a megszüntetésére, s e magatartása a teljes kérelmezett időszakra nézve a kártalanítás megállapításának az akadályát képezi.

A jogszabály pedig nem írja elő konkrétan, hogy a kártalanítási eljárás során a panaszt 3 havonta be kell nyújtani.

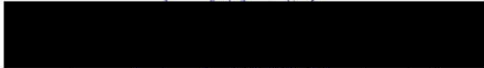
Ugyanez álláspontom szerint sérti a tisztességes eljáráshoz való jogomat is, ugyanis a Bv.tv. kártalanítási eljárás lefolytatásával kapcsolatos szabályainak olyan értelmezést

GRABOVSZKY NORBERT
ügyvéd

ad, amely – álláspontom szerint – szándékosan a számomra legkedvezőtlenebb értelmezés mellett, számomra a legkisebb kompenzációt nyújtja.

Kelt: Budapest, 2019-06-12

képviseli: Grabovszky Norbert ügyvéd

Dr. Grabovszky Norbert

mellékletek:

- ügyvédi meghatalmazás
- kártalanítási kérelem
- Budapest Környéki Törvényszék 14.Bv.2098/2018/13. (elsőfok)
- Budapest Környéki törvényszék 3.Bkf.421/2019/2. (másodfok)

